

Huishoudelijk Reglement

VAN HET

DEPARTEMENT UITHUIZEN

DER MAATSCHAPPIJ TOT

NUT VAN 'T ALGEMEEN

==

OPGERICHT 19 MAART 1846

==

TYP.: MARSVELD & CO. - UITHUIZEN

HUISHOUELIJK REGLEMENT

I. DOEL EN WERKKRING.

Art. 1

Het Departement Uithuizen, opgericht 19 Maart 1846 stelt zich ten doel als zelfstandig onderdeel van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen volgens art. 1 der Wet werkzaam te zijn.

Art. 2.

Het Dept. Uithuizen zal met inachtneming van het bepaalde bij art. 11 bestaan uit leden, welke in de burgerlijke gemeenten Uithuizen, Uithuizermeeden, Kantens en Usquert, wonen.

Art. 3.

Het dienstjaar begint den eersten Juli en eindigt den laatsten Juni.

II. LIDMAATSCHAP.

Art. 4.

De leden, zoowel mannelijke als vrouwelijke, worden onderscheiden in gewone leden, vereeniging-leden, begunstigers en eereleden. (Art. 5 der Wet.)

Art. 5.

Personen boven 18 jaar kunnen als lid van het Dept. worden aangenomen.

Zij zullen zich daartoe door tusschenkomst van een der leden bij het bestuur aanmelden en zich in eene vergadering van het Dept. aan schriftelijke stemming moeten onderwerpen.

Zij worden op de wijze, bij artt. 34 en 35 van dit reglement bepaald, aangenomen en worden geacht zich ten volle te onderwerpen aan het huishoudelijk reglement en aan de algemeene wet, van welke hun door den secretaris zoo spoedig mogelijk een exemplaar zal ter hand gesteld worden.

Art. 6.

Vereenigingen, als rechtspersoon erkend en bedoeld in art. 6 der algemeene wet, kunnen als lid van het Dept. worden toegelaten en zullen zich dan kunnen laten vertegenwoordigen door hoogstens:

1 lid, zoodra het getal harer contrib. leden 10 bedraagt,
2 leden, zoodra het getal harer contrib. leden 25 bedraagt,
3 leden, zoodra het getal harer contrib. leden 50 bedraagt,
en vervolgens door ten hoogste één lid meer voor iedere 25 contribueerende leden boven 50.

Art. 7.

Op voordracht van het bestuur of van vijf of meer leden van het Dept. kunnen door de vergadering, met inachtneming van het bepaalde bij art. 12 van de wet der Maatschappij eereleden worden benoemd. Zij betalen geene contributie, doch hebben dezelfde rechten als gewone leden.

Art. 8.

Ieder lid ontvangt van elk werk, door de Maatschappij ten behoeve harer departementen ter verspreiding onder de leden uitgegeven, een exemplaar, met dien verstande, dat aan een als lid aangenomen vereeniging zooveel exemplaren zullen worden verstrekt, als het getal leden bedraagt, waardoor zij zich laat vertegenwoordigen.

Van de kleine geschriftjes, vanwege het Dept. verspreid, kunnen aan elke vertegenwoordigde vereeniging echter meerdere exemplaren worden uitgeleerd.

Art. 9.

De jaarlijksche contributie bedraagt voor een gewoon lid f5.—, voor een vereeniginglid zooveel maal f5.— als het aantal harer leden bedraagt door wie de vereeniging zich doet vertegenwoordigen, voor een begunstiger minstens f10.—. Deze contributiën moeten bij den aanvang van het dienstjaar op quitantie van den penningmeester worden betaald. Wie in de tweede helft van het dienstjaar lid wordt, betaalt voor dat loopende dienstjaar de helft der verschuldigde contributie.

Wie binnen zes weken na het aanbieden der quitantie zijn contributie niet heeft betaald, kan bij besluit eener Departementsvergadering worden geroyeerd.

Art. 10.

Wanneer iemand wenscht op te houden lid van het Dept. te zijn, zal hij daarvan vóór 1 Mei schriftelijk kennis moeten geven aan den secretaris.

Wie buiten den kring van het Dept. gaat wonen houdt op lid te zijn, met uitzondering van de eereleden.

Leden kunnen geroyeerd worden op voorstel van het bestuur of van ten minste vijf leden van het Dept. De stemming hierover geschiedt volgens het bepaalde bij de eerste alinea van art. 34.

Art. 11.

In afwijking van art. 5 zullen leden van andere departementen der Maatschappij, die in den loop des jaars zich in den kring van dit Dept. metterwoon vestigen, als lid worden aangenomen, mits zij quitantie vertoonen van betaalde contributie over het loopende jaar.

III. BESTUUR.**Art. 12.**

Het bestuur van het Dept. bestaat uit vijf leden, die voor den tijd van drie jaar uit en door de leden worden verkozen.

Ieder jaar op 1 Juh treden volgens op te maken rooster twee leden, resp. één lid af. De aftredenden zijn niet terstond herkiesbaar, uitgezonderd de secretaris.

De leden kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen. Het wordt door hen ingezonden aan het Dept.

Zij kunnen in eene departementsvergadering op voorstel van tenminste tien leden ten allen tijde worden ontslagen.

De verkiezing ter vervulling der plaatsen, die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvallen, geschiedt in de eerstkomende departementsvergadering.

Art. 13.

De verschillende functionarissen worden als zoodanig rechtstreeks door de leden gekozen.

Art. 14.

Aan het bestuur is in het algemeen de behartiging der belangen van het Dept. opgedragen.

Het zorgt voor de handhaving van dit reglement en van die der instellingen, bij dit Dept. bestaande.

Het is belast met het uitvoeren der besluiten van het Dept.

Het schorst, met inachtneming der bepalingen van dit reglement en van dat der betrokken instelling, alle ambtenaren en bedienden, bij het Dept. of zijne instellingen werkzaam.

Het bepaalt de wijze, waarop deze ambtenaren en bedienden dan, of bij ziekte, afwezigheid of ontstentenis tijdelijk zullen worden vervangen.

Het bereidt voor al hetgeen in de vergaderingen van het Dept. moet worden gebracht.

Het maakt op en brengt telkens in de eerste gewone vergadering van het Dept. (art. 23) ter tafel eene rekening van ontvangst en uitgaaf over het afgelopen en eene begroefing voor het volgende dienstjaar.

Art. 15.

De voorzitter is belast met het openen en sluiten der vergaderingen, zoowel van het Dept. als van het bestuur, met het leiden der werkzaamheden en het handhaven der orde daarin.

Hij benoemt, voorzoover daaromtrent niets anders is bepaald, alle commissiën, tenzij de vergadering mocht besluiten die benoeming aan zich te houden.

Hij teekent, zoo noodig, met den secretaris de stukken van het Dept. of het bestuur uitgaande.

Art. 16.

De secretaris houdt aanteekening van hetgeen in de vergaderingen van het Dept. en in die van het bestuur behandeld wordt en maakt daaruit de notulen op. Deze notulen behelzen.

- a. het getal tegenwoordig zijnde leden;
- b. eene opgave van de belangrijkste ingekomen stukken en gedane mededeelingen;
- c. den hoofdinhoud van belangrijke verslagen en rapporten;
- d. de besluiten der vergadering;
- e. het getal stemmen, dat voor en tegen een voorstel is uitgebracht.

Hij legt aan en houdt bij alle registers, staten en lijsten, die voor een goede administratie noodig zijn.

Hij stelt en schrijft al hetgeen van den voorzitter,

het bestuur of het Dept. uitgaat, teekent deze stukken en zorgt voor het verzenden daarvan.

Hij maakt op en houdt bij eene lijst der leden van het Dept. en roosters van aftreding der leden van het bestuur van het Dept. en van die der departementale instellingen.

Hij bewaart zijn archief op de plaats, hem door het bestuur aan te wijzen en draagt dat bij aftreding aan zijn opvolger over.

Hij is vrijgesteld van het betalen der jaarlijksche contributie.

Art. 17.

De penningmeester is belast met de invordering van alle gekden, het Dept. toekomende en met de betalingen, waartoe het verplicht is.

Hij houdt nauwkeurig aanteekening van elke ontvangst en uitgave en doet na afloop van ieder dienstjaar rekening en verantwoording aan het bestuur.

Hij deponceert alle niet meer gebruikt wordende boeken en stukken in het archief van den secretaris en draagt de in gebruik zijnde boeken bij zijn aftreden aan zijn opvolger over.

Art. 18.

Bij het Dept. is een bode, die in eene departementsvergadering wordt benoemd en ontslagen.

Hij moet in het dorp Uithuizen wonen, doch behoeft geen lid te zijn van het Dept.

Hij kan voor den tijd van ten hoogste eene maand door het bestuur worden geschorst.

Hij geniet, zoolang deze schorsing duurt, geen jaarwedde.

Hij verricht zonder uitstel al hetgeen hem namens het bestuur wordt opgedragen.

Hij is tegenwoordig bij iedere vergadering van het Dept. en desverlangd ook bij die van het bestuur.

Hij wordt bij ziekte, afwezigheid of ontstentenis tijdelijk vervangen op de wijze, door het bestuur te bepalen.

Hij geniet een jaarwedde, door het Dept. vast te stellen.

IV. VERGADERINGEN.

Art. 19.

De vergaderingen van het Dept. onderscheiden in gewone of huishoudelijke en buitengewone, worden

gehouden te Uithuizen en ter plaatse door het Dept. te bepalen.

Mocht echter de aangewezen vergaderingzaal niet beschikbaar of wegens onverwachte buitengewone omstandigheden naar 't oordeel van 't bestuur niet geschikt zijn, dan heeft het bestuur het recht, een ander localiteit aan te wijzen.

Art. 20.

De departementsvergaderingen worden door het bestuur belegd op de tijdstippen, in de volgende artt. vermeld en voorts zoo dikwijls als het bestuur het noodig oordeelt of minstens vijf leden dit schriftelijk verlangen.

Art. 21.

De vergaderingen van het bestuur worden te Uithuizen gehouden en door den voorzitter belegd zoo dikwijls hij of het bestuur dit noodig acht of wanneer minstens twee bestuursleden hun verlangen hiertoe schriftelijk te kennen geven.

Art. 22.

Het Dept. zal gedurende het dienstjaar ten minste drie gewone vergaderingen houden.

Art. 23.

De eerste gewone departementsvergadering zal gehouden worden in de maand Juli en hoofdzakelijk dienen:

1. tot het mededeelen van het verslag van den afgevaardigde ter algemeene vergadering;
2. tot het nazien der rekeningen van het bestuur van het Dept. en van de besturen van bij het Dept. bestaande instellingen over het vorige jaar;
3. tot het uitbrengen van de verslagen van den staat der instellingen, bij het Dept. bestaande, met inachtneming van art. 25, sub. 5;
4. tot het aanbieden der begrotingen van ontvangsten en uitgaven van 't Dept., de Bewaarschool, den Tuinbouw, de Leeszaal en Bibliotheek, de Kinderbewaarplaats en verdere instellingen.

Art. 24.

De tweede gewone departementsvergadering zal plaats hebben in de maand September en hoofdzakelijk dienen:

1. tot het beraadslagen overvoorstellen die tegen 1 Januari vanwege het Dept. voor de algemeene vergadering aan het hoofdbestuur zullen worden gezonden (art. 15 der Wet);
2. tot het voorloopig regelen der wintervergaderingen behoudens het bepaalde bij art. 31.

Art. 24.

De derde gewone vergadering van het Dept. zal gehouden worden ten minste drie weken vóór de algemeene vergadering (art. 25 der Wet) en hoofdzakelijk dienen:

1. tot het benoemen van een afgevaardigde ter algemeene vergadering en diens plaatsvervanger, aan wien eene door het Dept. te bepalen vergoeding zal worden toegekend boven hetgeen het hoofdbestuur der Maatschappij voor reizen verblijfskosten verleent;
2. tot het beraadslagen over de punten van beschrijving voor de algemeene vergadering;
3. tot het verkiezen van nieuwe bestuurders van het Dept. en van de daarbij bestaande instellingen;
4. tot het benoemen van eene commissie van drie leden, belast met het opnemen en nazien der rekeningen van het Dept. en zijne instellingen.
5. tot het uitbrengen van het verslag der spaarbank.

Art. 26.

De secretaris zal den leden ten minste vijf dagen te voren kennis geven van de vergadering en op de daartoe rond te zenden briefjes de voornaamste werkzaamheden vermelden.

Art. 27.

In iedere gewone vergadering van het Dept. ligt eene presentielijst, die ieder lid bij zijn komst in de vergadering teekent of laat teekenen.

Art. 28.

De vergaderingen worden geopend op het tijdstip, waarop ze zijn belegd.

Na het openen worden de notulen der vorige vergadering lezen.

De voorzitter onderwerpt ze daarna dadelijk aan de goedkeuring der vergadering, waarop ieder lid voorstellen kan doen tot wijziging of aanvulling daarvan.

Dadelijk na de vaststelling worden de notulen door den voorzitter en den secretaris geteekend.

Art. 29.

Bij de behandeling der voorkomende zaken zal de voorzitter elk lid gelegenheid geven, om daarover zijn gevoelen in het midden te brengen, doch zorgen dat zulks met de meeste orde geschiede.

Geen lid voert het woord, dan na het van den voorzitter verzocht en gekregen te hebben.

De voorzitter verleent het woord in de orde, waarin het is gevraagd.

Ieder lid heeft het recht van amendement.

Art. 30.

Elk lid heeft het recht om voorstellen te doen. Die voorstellen kunnen, ter beslissing van de vergadering:

- a. dadelijk in behandeling worden gebracht;
- b. worden verdaagd tot de volgende vergadering;
- c. om nader onderzoek en advies aan het bestuur van 't Dept. of aan dat der betrokken instelling worden gezonden; of
- d. in handen van eene commissie worden gesteld. (Art. 15).

Voorstellen tot regeling der jaarwedden van de in functie zijnde ambtenaren bij het Dept. of zijne instellingen, tot ontslag dier ambtenaren of van bestuursleden, tot wijziging of aanvulling der reglementen moeten tot eene volgende vergadering worden verdaagd.

Over de aanneming van nieuwe leden zal staande de vergadering worden beslist.

Art. 31.

Er worden gedurende den winter vier of vijf buitengewone vergaderingen met dames gehouden, te be-

ginnen in October of November, telkens bij voorkeur des Donderdags vóór of op volle maan, waarin, zoo mogelijk, voorlezingen gehouden en bijdragen geleerd worden. Het bestuur zal daartoe sprekers wifnoodigen en de verdere regeling dezer bijeenkomsten op zich nemen.

Art. 32.

Op de bijeenkomsten, in art. 31 vermeld, wordt vrije toegang verleend:

1. aan leden van elders gevestigde departementen der Maatschappij, op vertoon van quitantie van het lopend jaar;
2. aan de huisgenooten der leden, mits zij den leeftijd van 16 jaar hebben bereikt;
3. aan personen boven 16 jaar, buiten de gemeente Uithuizen wonende, tegen betaling van f 1.— ieder en indien zij door een der leden worden geïntroduceerd. Het lid, dat van deze introductie gebruik maakt, moet hiervan bij de komst ter vergadering kennis geven aan den voorzitter.

Personen, wonende in de gemeenten genoemd in art. 2, kunnen niet worden geïntroduceerd.

Bij besluit van eene departementsvergadering kan van deze bepalingen worden afgeweken.

Art. 33.

Aan ongehuwde personen, in den kring van het Dept. wonende, zal door het bestuur de vergunning kunnen worden verleend, om als toehoorders of gasten al de buitengewone vergaderingen bij te wonen tegen betaling van f 2.50 per jaar.

V. STEMMINGEN.**Art. 34.**

Alle besluiten, zoowel over zaken als personen, worden bij volstrekte meerderheid genomen.

Bij staking van stemmen over zaken wordt het nemen van een besluit tot een volgende vergadering verdaagd. Wanneer ook dan de stemmen staken, wordt het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, tenzij de vergadering mocht beslissen bij gesloten en ongeteekende briefjes te stemmen of zonder hoofdelijke oproeping een beslissing te willen nemen.

De hoofdelijke oproeping geschiedt naar de volgorde, waarin de namen der leden op de presentielijst voorkomen.

De voorzitter brengt het laatst zijn stem uit.

Ieder lid stemt met de woorden voor of tegen, zonder eenige bijvoeging.

Art. 35.

De stemming over het voordragen en benoemen van personen geschiedt schriftelijk bij gesloten en ongeteekende briefjes.

Voor iedere vacature in het bestuur der departementale instellingen, of in het personeel der daarbij of bij het Dept. werkzame ambtenaren en bedienden, dient het departementsbestuur een voordracht in van drie personen. Deze voordracht wordt opgemaakt in eene door den voorzitter van het Dept. te beleggen gecombineerde vergadering van het departementsbestuur, het bestuur der betrokken instelling en de hieronder bedoelde commissie van vijf personen.

De leden dezer commissie worden jaarlijks in de September-vergadering gekozen uit en door de leden van het Departement.

Zij mogen geen deel uitmaken van het bestuur van het Dept. of dat zijner instellingen.

Zij hebben zitting voor den tijd van twee jaar en treden af volgens een door het bestuur van het Dept. op te maken rooster.

De aftredenden zijn niet dadelijk herkiesbaar.

Art. 36.

Vóór tot stemming wordt overgegaan benoemt de voorzitter drie leden tot stemopnemers. De briefjes worden verzameld in eene bus; de stemopnemers onderzoeken, of het getal briefjes gelijk is aan dat der tegenwoordig zijnde leden. De inhoud van elk briefje wordt door een der stemopnemers overluid gelezen, door den ander nagezien en door den derden opgeteekend.

Art. 37.

Er hebben zooveel stemmingen plaats als er personen te kiezen zijn, tenzij de vergadering anders mocht besluiten.

Briefjes, die meer of minder namen vermelden, dan er personen te verkiezen zijn, gelden. In het eerste geval komen de na het voor de keuze vereischt getal in het briefje vermelde namen niet in aanmerking.

Onderteekende, niet of niet behoorlijk ingevulde briefjes zijn van onwaarde. Ingeval van twijfel beslist de vergadering.

Briefjes, die van onwaarde zijn verklaard, worden tot bepaling der meerderheid afgetrokken van het getal der ingeleverde briefjes.

Eene verkregen meerderheid van stemmen geldt niet, wanneer de vergadering beslist, dat daarop een tusschen het getal briefjes en dat der tegenwoordig zijnde leden bestaand verschil van invloed had kunnen zijn.

Art. 38.

Wanneer voor eene benoeming de uitgebrachte geldige stemmen tusschen twee personen gelijkelijk zijn verdeeld, beslist het lot, wie hunner de benoemde zal zijn.

Art. 39.

Buiten het geval van staking van stemmen wordt gehandeld als volgt:

Indien na twee vrije stemmingen geene volstrekte meerderheid is verkregen, geschiedt de keuze bij meerderheid uit hen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigden en wel uit een dubbeltal van het te kiezen aantal leden. Wanneer echter onder hen, die de meeste stemmen verkregen, aan meerdere personen een gelijk aantal stemmen is ten deel gevallen, zal eerst moeten worden gestemd, wie van hen op het dubbeltal tot de eindstemming zal gebracht worden.

Wanneer ook bij deze stemming de stemmen staken, zal het lot beslissen. Dit zal in gelijk geval ook geschieden bij de eindstemming.

Art. 40.

Bij tusschentijdsche vacatures in het bestuur van het Dept. en in die zijner instellingen hebben de nieuwbenoemden zoolang zitting als zij, ter wier vervanging zij zijn gekozen, zitting zouden hebben gehad.

VI. INSTELLINGEN.

Art. 41.

Bij het Dept. bestaan de volgende stichtingen of instellingen, die alle handelen overeenkomstig hare eigene reglementen en onder toezicht van het Dept. :

1. Eene Spaarbank,	opgericht in 1846
2. Eene Leeszaal en Bibliotheek	
Bibliotheek	" " 1847
Leeszaal	" " 1928
3. Een Tuinbouw,	" " 1848
4. Eene Hypotheekbank,	" " 1878
5. Eene Bewaarschool,	" " 1893
6. Eene Commissie voor onderwijsbelangen, sedert	1872
7. Eene Commissie „Hulp in Nood”	" " 1890
8. Eene Commissie tot vermeerdering van het ledental,	" " 1905
9. Een Kinderbewaarplaats in den Uithuizerpolder,	" " 1908
10. Eene Commissie voor handenarbeid,	" " 1927

Het Dept. kan meerdere instellingen in 't leven roepen, onder verband van de bepalingen van dit reglement.

Art. 42.

Elk dezer instellingen wordt bestuurd op de wijze in de daarvoor vastgestelde of vast te stellen reglementen omschreven.

De reglementen der instellingen worden vastgesteld en gewijzigd door de departementsvergadering, eventueel gehoord het bestuur der betrokken instelling.

Art. 43.

Het bestuur der instellingen, genoemd onder 2, 3, 5 en 9 van art. 41, en zoo noodig van andere bestaande of op te richten instellingen, maakt jaarlijks eene begroeting van ontvangsten en uitgaven en draagt die in de vergadering van Juli ter goedkeuring voor (art. 23).

Art. 44.

Het bestuur van elk der instellingen, in art. 41 bedoeld, met uitzondering van de Spaarbank, brengt in de departementsvergadering van Juli een schriftelijk ver-

slag uit van de onder zijn beheer staande instelling. Dit verslag wordt in die vergadering voorgelezen en daarna den secretaris van het Dept. ter hand gesteld ter bewaring in het archief.

Art. 45.

Jaarlijks vóór 1 Januari worden door het Dept. twee leden benoemd, belast met het nazien van de rekening der Spaarbank en het controleeren van den inventaris. Deze geven van hunne bevinding verslag in de Aprilvergadering van het Dept. bedoeld in art. 25.

VII. ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 46.

De kosten van schrijf- en kantoorbehoefden, druk- en bindwerk, advertentiën en expresloonen, zoodmede die van verteringen van het bestuur en die der commissiën, overeenkomstig art. 15 benoemd, komen ten laste van het Departement.

Art. 47.

Indien de ontvangsten van het Dept. niet toereikend mochten zijn, om de uitgaven te dekken, zullen die aangevuld worden op de wijze door het Dept. te bepalen.

Art. 48.

Bij verschil van meening omtrent de bedoeling of toepassing van reglementen door het Dept. vastgesteld, beslist de departementsvergadering.

Art. 49.

Dit huishoudelijk reglement zal in werking treden op 1 Juli 1928.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dept. Uithuizen, gehouden 26 Juli 1928.

R. P. DOJES, Voorzitter.

H. J. DOUMA, Secretaris.

Goedgekeurd door het hoofdbestuur der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen den 15 October 1928.

De Algemeene Secretaris:
HOVENS GREVE.